

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2014/4223
Karar No : 2017/1433

REKABET KURUMU
Tarih : 14.09.2017
Sayı : 6529

Temyiz Eden (Davacı) : OMV Petrol Ofisi A.Ş.
Vekili : Av. Ragıp Topaloğlu
Necatibey Cad. Güneşli Apt. No:16/5 K:3 - Sıhhiye/ANKARA

Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu - ANKARA
Vekili : Av. Nagehan Özseyhan- Aynı adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 28/01/2014 günlü, E:2010/4730, K:2014/147 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Nuray Doğru
Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17/2. maddesi uyarınca davacının duruşma istemi yerinde görülmeyle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından verilen 08/04/2010 günlü, 10-29/436-162 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Dava; Petrol Ofisi A.Ş. ile Petrol-Tur Petrol ve Turizm Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. arasında imzalanan dikey anlaşmaya muafiyet tanınması için yapılan başvuruya ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından verilen 08/04/2010 günlü, 10-29/436-162 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 28/01/2014 günlü, E:2010/4730, K:2014/147 sayılı kararıyla; Petrol Ofisi A.Ş. (PO) ile Petrol-Tur Petrol ve Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.(Petrol-Tur) arasındaki dikey anlaşmaya muafiyet tanınması talebiyle yapılan başvuru üzerine verilen dava konusu Rekabet Kurulu kararında özetle; PO ve Petrol Tur arasında imzalanan bildirim konu dikey anlaşmanın, tapuda Ankara İli, Çankaya İlçesi, Karakusunlar mahallesi 9899 ada, 4 parselde kayıtlı taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletilmesine ilişkin olduğu, söz konusu taşınmazın 1619/2400 oranındaki hissesinin PO'ya, 781/2400 oranındaki hissesinin ise Petrol Tur'a ait olduğu, taraflar arasındaki ilk bayilik sözleşmesinin 14/09/2001 tarihinde, en son bayilik sözleşmesinin 5 yıl süreyle geçerli olmak üzere 01/05/2008 tarihinde akdedildiği, taraflar arasında bayilik ilişkisi ve intifa hakkının esaslarını düzenleyen protokolün 30/05/2008 tarihinde imzalandığı, taşınmaz üzerinde akaryakıt, oto LPG, madeni yağ satış ve servis istasyonu kurmak amacıyla Petrol Tur'un hissesine düşen kısımda PO'ya 15 yıl süreyle 20/08/2008 tarihli resmi senet ile intifa hakkı tesis edildiği, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5. maddesi uyarınca, alıcının (bayi) anlaşmaya dayalı faaliyetini sürdürdüğü tesisin mülkiyetinin, ya arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya (dağıtım firması) ait olması, ya da alıcı bu faaliyetini, sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2014/4223

Karar No : 2017/1433

üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürmesi gerektiği, bildirim konusu olayda bu iki şarttan hiçbirinin karşılanmadığı; öncelikle ilk şart bakımından değerlendirildiğinde, tesisin arazi ile birlikte sağlayıcıya ait olduğu kabul edilse bile, mülkiyet hakkının alıcı ile birlikte paylı mülkiyet esaslarına göre kullanıldığı, Medeni Kanun'un 688. maddesine göre, paylı mülkiyetten söz edilebilmesi için, bir mal üzerinde birden fazla kişinin paylı olarak malik olması ve bu malın malikler arasında maddi olarak paylaştırılmamış olması gerektiği, birlikte mülkiyetin bu tipinde mülkiyet hakkına sahip birden fazla kişi olmasına rağmen, eşya üzerinde tek bir mülkiyet hakkının söz konusu olduğu, ancak her paydaşın bu tek mülkiyet hakkının belli bir oranı üzerinde hak sahibi olduğu, her bir payın diğerlerinden bağımsız olduğu, bunun sonucu olarak müşterek malın maliklerinin, sahip oldukları paylar üzerinde, diğer paydaşlardan bağımsız şekilde kullanabileceği hak ve yetkileri haiz olduğu; diğer bir deyişle, her hissedarın kendi payını diğer bir kimseye devredebileceği, rehin konusu yapabileceği, diğer paydaşların haklarını kısıtlayacak nitelikte olmamak üzere, kendi payı üzerinde diğer irtifak haklarını da tesis edebileceği, paylar üzerindeki tasarruflar bağımsız olduğundan paydaşlardan birinin alacaklısının borçlu paydaşın hissesinin üzerine haciz koydurabileceği, her paydaşın eşya üzerinde, diğer paydaşların aynı nitelikte hakları ile bağdaşması kaydıyla kullanma ve yararlanma hakkı olduğu; Medeni Kanun'un 689 ve devamı maddelerinde, paylı mülkiyette malın idaresi hususundaki kararların nasıl alınacağını düzenlediği; 689. maddede, paydaşların kendi aralarında oybirliğiyle anlaşarak yararlanma, kullanma ve yönetime ilişkin konularda kanun hükümlerinden farklı bir düzenleme yapabileceklerinin belirtildiği; 690. maddede, paydaşlardan her birinin olağan yönetim işlerini yapmaya, özellikle küçük onarımları yaptırmaya ve tarımsal işleri yürütmeye yetkili olduklarının belirtildiği; 691. maddede, önemli yönetim işlerinin pay ve paydaş çoğunluğuyla alınacak karara göre yapılacağını düzenlediği; olayda olduğu gibi müşterek mal sadece iki paydaşa aitse pay ve paydaş çoğunluğunu sağlamanın ancak tarafların ittifakı ile olacağı, Medeni Kanun'un 692. maddesi uyarınca, paylı malın özgülediği amacın değiştirilmesi ve olağan şekilde kullanmanın gerekli kıldığı ölçüyü aşan yapı işlerine girişilmesi veya paylı malın tamamı üzerinde tasarruf işlemlerinin yapılmasının ise, oybirliğiyle aksi kararlaştırılmış olmadıkça bütün paydaşların kabulüne bağlı olduğu; başvuru konusu olayda, PO mülkiyet hakkını Petrol Tur ile paylaştığı için ortak malı birlikte yönettikleri, bu bakımdan olağan, önemli ve olağanüstü yönetim işlerinde yetkili olup olmadıkları veya hangi nisapla karar almak suretiyle bu işleri yapabileceklerinin kanunla düzenlendiği, bildirim formunda yer alan bilgilere söz konusu akaryakıt istasyonunun taşınmazın bütününde kurulu olduğunun anlaşıldığı, Medeni Kanun hükümlerinden de çıkarılacağı gibi, ister taşınmazın kullanımında pay ve paydaş çoğunluğunu gerektiren işler olsun, ister intifa hakkı tesisi gibi oybirliği gerektiren işler ve malın tamamındaki tasarruf işlemleri olsun, iki paydaşın bulunduğu başvuru konusu taşınmazda diğer paydaşın onayı olmaksızın söz konusu işlemlerin yapılamayacağı; bu çerçevede, mülkiyet hakkının tamamının sağlayıcıya ait olduğunu söylemek mümkün olmadığı gibi, PO'nun taşınmaz üzerindeki ortak mülkiyet hakkından kaynaklanan yetkilerini Petrol Tur'un iştiraki olmaksızın bağımsız bir şekilde kullandığını söylemenin de mümkün olmayacağı; bu nedenle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinin 3. paragrafında yer alan istisna hükmünün ilk şartının gerçekleşmediği; istisna hükmünün ikinci şartı bakımından değerlendirildiğinde, sağlayıcı alıcının mülkiyetinde olan hisse üzerinde intifa hakkı tesis edildiği, oysa istisna hükmünün uygulanması için bu hakkın alıcıdan veya onunla bağlantısı bulunan birinden temellük edilmesine cevaz bulunmadığı, bu nedenle başvuru konusu dikey ilişkinin istisna hükmünden yararlandığı yorumunun, istisna hükmü ile getirilen amacın ve rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine ilişkin getirilen sınırın aşılması anlamına gelebileceği; Dairelerinin, Rekabet Kurulu'nun Total-Akdağ kararını iptal ettiği 13/05/2008 günlü,

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2014/4223

Karar No : 2017/1433

E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararında, uzun süreli kira sözleşmesinin işletme sözleşmesine olan etkisi nedeniyle işletme sözleşmesini de kira sözleşmesiyle birlikte değerlendirerek, taraflar arasında imzalanan işletme sözleşmesinin süresinin belirsiz hale geldiği yorumuna ulaştığı, bildirim konusu olayda da bayilic sözleşmesinin süresini uzatacak nitelikte, dikey ilişkide alıcı konumundaki bayiden alınan bir intifa hakkı söz konusu olduğundan, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünün ikinci şartını da sağlamadığı; diğer taraftan, bayinin 5. yılın sonunda başka bir dağıtım firmasıyla çalışmak istemesi hâlinde, taşınmazın tamamının kullanılması söz konusu olacağından, taraflar arasında anlaşma sağlanamaması ve hâkimin müdahalesi yoluna gidilmesi halinde, taraflar arasında fiili kullanım biçimi oluşup oluşmadığı da değerlendirilerek taşınmazın kullanım şeklinin mahkemece belirleneceği, zira Medeni Kanun'un 693. maddesinde, paydaşlardan her birinin, ancak diğerlerinin hakları ile bağdaştığı ölçüde paylı maldan yararlanabileceği ve onu kullanabileceğinin düzenlendiği, uyumsuzluk hâlinde yararlanma ve kullanma şeklini hâkimin belirleyeceği, bu belirlemenin, paylı malın kullanılmasının zaman veya yer itibarıyla paydaşlar arasında bölünmesi biçiminde olabileceği, bu yönde bir düzenlemenin ise ancak mahkemelerce yapılabileceği, bu nedenle bildirim konusu dikey ilişkinin Tebliğ'de yer alan istisna hükmünden yararlanmadığı, ancak 01/05/2008 tarihli bayilic sözleşmesi, 30/05/2008 tarihli protokol ve 20/08/2008 tarihli intifa hakkı tesisi ile tarafların iradelerinin yenilendiği değerlendirilerek, 01/05/2008 tarihli bayilic sözleşmesi tarihinden itibaren 5 yıl süreyle grup muafiyeti kapsamında olduğu; ayrıca bildirim formunda yer verilen talep doğrultusunda, bildirim konu dikey anlaşma ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet incelemesi yapıldığı, bu kapsamda yapılan tespit ve değerlendirmelerin bildirim konu anlaşmaya 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti süresinden daha uzun bir süre için muafiyet tanınması bakımından yeterli bir gerekçe görünmediği, bu nedenle anlaşmaya bireysel muafiyet tanınmasına yönelik taleplerin reddedilmesi gerektiği, bu nedenle PO ile Petrol-Tur arasında imzalanan akaryakıt bayilic sözleşmesi, protokol ve intifa hakkına ilişkin resmi senetten oluşan dikey anlaşmada; 01/05/2008 tarihli bayilic sözleşmesi, 30/05/2008 tarihli protokol ve 20/08/2008 tarihli intifa hakkı tesisi ile tarafların iradelerinin yenilendiği değerlendirilerek, dikey ilişkinin 01/05/2008 tarihli bayilic sözleşmesi tarihinden itibaren 5 yıl süreyle grup muafiyeti kapsamında olduğuna, söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınamayacağına karar verildiği; 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5. maddesinin (a) bendinin 3. paragrafı ile rekabet etmeme yükümlülüğüne getirilen istisnanın amacının, sağlayıcının mülkiyeti kendine ait olan bir yerde kendi izni olmadan rakip malların satılmasına izin vermek istememesinin haklı görülmesi olduğu; istisna hükmünün, ancak iki koşuldan birinin gerçekleşmiş olması hâlinde sağlanmış kabul edileceğinin açık olduğu; olayda, PO ve Petrol Tur arasında imzalanan bildirim konu dikey anlaşmanın, tapuda Ankara ili, Çankaya ilçesi, Karakusunlar mahallesi 9899 ada, 4 parselde kayıtlı taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletilmesine ilişkin olduğu, söz konusu taşınmazın 1619/2400 oranındaki hissesinin PO'ya, 781/2400 oranındaki hissesinin ise Petrol Tur'a ait olduğu, söz konusu akaryakıt istasyonunun taşınmazın bütününde kurulu olduğunun anlaşıldığı, Medeni Kanun'un 688 vd. maddelerinden de çıkarılacağı gibi, ister taşınmazın kullanımında pay ve paydaş çoğunluğunu gerektiren işler olsun, ister intifa hakkı tesisi gibi oybirliği gerektiren işler ve malın tamamındaki tasarruf işlemleri olsun, iki paydaşın bulunduğu başvuru konusu taşınmazda diğer paydaşın onayı olmaksızın söz konusu işlemlerin yapılamayacağı, bu çerçevede, mülkiyet hakkının tamamının sağlayıcıya ait olduğunu söylemek mümkün olmadığı gibi, PO'nun taşınmaz üzerindeki ortak mülkiyet hakkından kaynaklanan yetkileri Petrol Tur'un iştiraki olmaksızın bağımsız bir şekilde

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2014/4223

Karar No : 2017/1433

kullandığını söylemenin de mümkün olmayacağı; bu nedenle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinin 3. paragrafında yer alan istisna hükmünün ilk şartının gerçekleşmediği, istisna hükmünün ikinci şartı bakımından değerlendirildiğinde; sağlayıcı, alıcının mülkiyetinde olan hisse üzerinde intifa hakkı tesis ettiği, oysa istisna hükmünün uygulanması için bu hakkın alıcıdan veya onunla bağlantısı bulunan birinden temellük edilmesine olanak bulunmadığı, olayda ise, bayilik sözleşmesinin süresini uzatacak nitelikte, dikey ilişkide alıcı konumundaki bayiden alınan bir intifa hakkı söz konusu olduğundan, taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna hükmünün ikinci şartını da sağlamadığının açık olduğu; öte yandan, uyuşmazlığa konu dikey anlaşma 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet açısından değerlendirildiğinde, Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların gerçekleşmediği, ayrıca davacı tarafından da, söz konusu anlaşmaya 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyeti süresinden daha uzun bir süre için muafiyet tanınması bakımından yeterli bir gerekçe ortaya konulmadığı; bu nedenle, PO ile Petrol-Tur arasında imzalanan akaryakıt bayilik sözleşmesi, protokol ve intifa hakkına ilişkin resmi senetten oluşan dikey anlaşmada, 01/05/2008 tarihli bayilik sözleşmesi, 30/05/2008 tarihli protokol ve 20/08/2008 tarihli intifa hakkı tesisi ile tarafların iradelerinin yenilendiği değerlendirilerek, dikey ilişkinin 01/05/2008 tarihli bayilik sözleşmesi tarihinden itibaren 5 yıl süreyle grup muafiyeti kapsamında olduğuna, söz konusu anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınamayacağına ilişkin dava konusu 08/04/2010 günlü, 10-29/436-162 sayılı Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırı bir yön görülmediği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 28/01/2014 günlü, E:2010/4730, K:2014/147 sayılı kararının ONANMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 29/03/2017 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ

Üye
Ziya
ÖZCAN

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

Üye
Oğuz
YAĞLICI

Üye
Hasan
ODABAŞI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

